

[Startside](#) > [Uddannelse, Retlige Netværk Og Agenturer](#) > [France](#)

Grunduddannelse af dommere og anklagere i Den Europæiske Union

Indholdet er leveret af
Frankrig

Frankrig

Generel beskrivelse

École nationale de la magistrature ("ENM") (dommer- og anklageskolen) er den eneste skole, der uddanner dommere. Uddannelsen dækker både dommere og anklagere. Grunduddannelsen er obligatorisk for at blive dommer.

Skolen uddanner således forskellige aktører, og uddannelsens varighed afhænger af ansættelsens art.

Undervisningsmetoden på ENM er baseret på en kombination af forskellige komplementære undervisningsformater, hvoraf det vigtigste er uddannelsesvejledningen eller gruppearbejde.

I uddannelsesvejledningen anbefales arbejdsforløb i mindre grupper inden for rammerne af scenarieteknik. Grupperne, som skal bestå af omkring 20 fuldmægtige med forskellige profiler, bibeholdes i hele uddannelsesperioden på ca. syv måneder i Bordeaux frem til hovedudnævnelsen. På den måde kan underviserne sikre en effektiv igangsættelse af gruppeuddannelsen og foretage individuel opfølgning, hvor kernen i undervisningen udgøres af interaktivitet.

Ud over dette undervisningsformat bliver der gjort brug af undervisningstimer eller forelæsninger, tematiske workshops, scenarieteknik eller simuleringer af retsmøder, debatter og rundbordsdiskussioner, skriftlige opgaver eller onlineundervisning.

Skolen i Bordeaux har 25 faste undervisere: uddannelseskoordinatorer. 23 af underviserne er dommere, der er udstationeret ved ENM i højst seks år, hvilket sikrer en uddannelse i overensstemmelse med den reelle faglige praksis ved domstolene. Undervisningsteamet suppleres af en direktør for justitskontoret og en underviser i sprog. Disse uddannelseskoordinatorer, der er tilknyttet et af de otte uddannelsescentre, yder ekspertise, fører tilsyn med det udarbejdede undervisningsmateriale og giver eller igangsætter selve undervisningen.

Skolen råder endvidere over et korps af undervisere bestående af ca. 50 dommere, som regelmæssigt hentes ind inden for rammerne af uddannelsesvejledningen og til simuleringer af retsmøder, samtidig med at de fortsat udøver deres normale erhverv. Derudover henter skolen forskellige professionelle aktører ind: advokater, læger, undervisere og forskere. Hvert år bidrager mere end 750 aktører med ekspertise inden for jura, historie, sociologi, psykologi, psykiatri, retsmedicin og kriminologi.

Uddannelsen af fremtidige dommere har til formål at undervise i den specifikke faglige praksis for dommerembedet såsom udarbejdelse af domme og tiltaler, gennemførelse af retslige afhøringer, ledelse af retsmøder og håndhævelse af dokumenter, der er relevante for udviklingen i en civil- eller strafferetlig sag. Således består 70 % af uddannelsen af praktikophold, hvoraf langt de fleste gennemføres ved domstolene. Disse praktikophold på fuld tid er afgørende for den praktiske undervisning i de opgaveområder, dommere skal begå sig på i deres fremtidige arbejdsmiljø. Dommerne ved de juridiske domstole og praktiklederne fører tilsyn med fuldmægtigene, og opholdene koordineres af en direktøren for praktikcenteret.

Fuldmægtigene henhører både under vedtægterne vedrørende retsvæsenet og de almindelige vedtægter

vedrørende offentlig tjeneste. Efter deres udnævnelse indtræder de i retsvæsenet og aflægger ed med hensyn til hemmeligholdelse af alle de dispositioner, som de får kendskab til. Da de får løn under uddannelsen, er de forpligtede til at tjene staten i en periode på mindst ti år.

Adgang til grunduddannelsen

Adgangen til doms- og anklagemyndigheden er betinget af en bestået udvælgelsesprøve eller af en adgangsprocedure baseret på kvalifikationer eller en ansøgning. De mange forskellige adgangsveje til ENM gør det muligt at ansætte kandidater til en række forskellige forløb, hvad enten kandidaterne lige har afsluttet deres studier eller er erhvervsaktive. Denne mangfoldighed af profiler sikrer en korrekt repræsentation af det franske samfund.

Antallet af pladser, der tilbydes til de forskellige udvælgelsesprøver, fastsættes årligt af justitsministeriet alt efter de anslåede behov for dommere og budgetrammerne.

ENM afholder hvert år tre adgangsprøver samt en supplerende udvælgelsesprøve:

- Den første adgangsprøve er for studerende: Den er åben for personer med en kandidatgrad eller tilsvarende uddannelse, som er 31 år eller derover. Det højeste antal kandidater søger om ansættelse ved denne prøve.
- Den anden adgangsprøve er for tjenestemænd med fire års anciennitet, som er højst 48 år og fem måneder gamle pr. 1. januar i udvælgelsesåret, og den tredje adgangsprøve er åben for personer med otte års erhvervs erfaring inden for den private sektor eller et politisk hverv. Prøverne er fælles for begge adgangsprøver.
- Den supplerende udvælgelsesprøve er for personer over 35 år med mindst syv års erhvervs erfaring.

Forberedelseskurser til første adgangsprøve

ENM har oprettet "lige muligheder"-forberedelseskurserne for at fremme mangfoldigheden i ansættelsen og støtte fortjenstfulde og motiverede kandidater fra dårligt stillede sociale baggrunde. På fem kurser forberedes de studerende hvert år til den første ENM-adgangsprøve.

Udvælgelse af studerende ved ENM på baggrund af kvalifikationer

Dette er forbeholdt personer på mellem 31 år og 40 år, som har erfaring inden for jura, økonomi, humaniora og samfundsvidenskab, som kvalificerer dem til udøvelse af retslige opgaver, eller på uddannelsesmæssige betingelser, der varierer alt efter kandidatens erhvervmæssige status.

Betingelser for optagelse: Valget træffes af et forfremmelsesudvalg på grundlag af en sagsmappe udarbejdet af anklagemyndigheden ved appeldomstolen på det sted, hvor han/hun har bopæl.

Direkte udvælgelse

Personer med en Master 2-grad, som kan forevise dokumentation for en erhvervsaktivitet, der specifikt kvalificerer dem til retslige opgaver, kan udvælges direkte, hvilket betyder, at de ikke skal bestå en udvælgelsesprøve. De skal have udøvet denne erhvervsaktivitet i mindst syv år for at kunne komme i betragtning til lønklasse 2 (minimumsalder: 35 år) og mindst 15 år for at kunne komme i betragtning til lønklasse 1.

Betingelser for optagelse: ansøgning indsendt til justitsministeriet, som videresender denne til et udvalg. Udvalget kan beslutte at lade en kandidat gennemgå en prøvepraktikperiode på op til seks måneder ved en domstol, inden der træffes afgørelse. Efter denne prøvepraktikperiode ved domstolene, der tilrettelægges af ENM, vil der blive udarbejdet en bedømmelsesrapport. Ved praktikperiodens udløb indkaldes kandidaten til en samtale med ENM's udvælgelseskomité, som afgiver en udtalelse om egnetheden til at udføre retslige opgaver. Udvalget træffer derefter en endelig afgørelse om ansøgningen.

Grunduddannelsens format og indhold

Grunduddannelsens varighed varierer afhængigt af ansættelsens art.

Den længste uddannelse på ENM varer således i alt 31 måneder og er baseret på en kombination af perioder med praktisk uddannelse i form af praktikophold og uddannelsesperioder på skolen i Bordeaux. Denne uddannelse henvender sig til kandidater, der opfylder betingelserne for den første udvælgelsesprøve (ekstern udvælgelsesprøve), den anden udvælgelsesprøve (offentlig tjeneste), den tredje udvælgelsesprøve (otte års erhvervsaktivitet inden for den private sektor) og personer, der ansættes på grundlag af kvalifikationer (tidligere advokater, indehavere af en doktorgrad i jura, jurister osv.). De første to år af uddannelsen, som kaldes «den almene fase», er fælles for alle studerende ved ENM. Under uddannelsen erhverver de grundlæggende færdigheder inden for dommerembedet (dog ikke tekniske færdigheder), miljøspecifikke elementer, som er nødvendige for udførelsen af de fleste af opgaverne og grundlæggende faglige teknikker, der er fælles for de forskellige opgaver. I denne periode gennemfører de studerende ved ENM flere praktikophold, navnlig ved domstolene, hvor de får mulighed for at afprøve de fælles faglige teknikker og opgavespecifikke elementer, der er forbundet med embedet.

De sidste seks måneder af uddannelsen udgøres af en specialisering i det specifikke opgaveområde, som den studerende ved ENM har valgt til sin første stilling. Den teoretiske del af denne forberedelsesperiode til de første opgaveområder foregår på ENM. Den studerende uddyber de faglige teknikker og kompetenceområdet inden for det opgaveområde, han/hun har valgt. Efterfølgende gennemfører han/hun et sidste forberedende ophold med henblik på tiltrædelse af tjenesten. Dette sidste skridt skal give ham/hende den fulde kapacitet til at bestride sin stilling.

Se forløbet [her](#).

Uddannelsen af de direkte udvalgte kandidater og de kandidater, der har bestået den supplerende udvælgelsesprøve, som alle er fuldmægtige med mellem 7 og 15 års erhvervs erfaring, er kortere. Uddannelsen tager dog udgangspunkt i den samme kombination af undervisningsperioder i Bordeaux og praktikophold. Kandidater, der har bestået den supplerende udvælgelsesprøve, og de direkte udvalgte kandidater gennemgår således en måneds uddannelse i form af en undervisningsperiode i Bordeaux forud for et praktikophold ved domstolene med en varighed på fire til fem måneder. Efter at den første stilling er blevet valgt, skal de kandidater, der har bestået den supplerende udvælgelsesprøve, endvidere gennemføre en prøvepraktikperiode.

Afslutning af grunduddannelsen og kvalifikationsprocessen

Bedømmelse af prøvetid

Grunduddannelsen med henblik på at blive dommer fungerer som en prøvetid. Fuldmægtigen vil under hele sin uddannelse, dvs. både inden for rammerne af undervisningen og praktikopholdene, være genstand for en bedømmelse. Formålet er at vurdere, i hvilket omfang fuldmægtigen har erhvervet de grundlæggende færdigheder, der er knyttet til dommerembedet, og hans/hendes beherskelse af de teknikker, der er specifikke for hvert opgaveområde. På skolen foretages bedømmelsen – navnlig den formative bedømmelse – også i form af prøver ved afslutningen af undervisningsperioden og ved afslutningen af praktikopholdet.

I forbindelse med praktikophold ved domstolene overlades bedømmelsen til dommere, der er udstationeret ved skolen, de regionale uddannelseskoordinatorer. Disse dommere flyttes til 12 retsområder, der omfatter flere appeldomstole, og udgør ENM's reelle forbindelsesled ved domstolene. De tilrettelægger praktikopholdene for de studerende, fungerer som deres vejledere og foretager bedømmelsen af dem under hele praktikopholdet.

Ved afslutningen af uddannelsen træffer udvælgelseskomitéen afgørelse om den enkelte fuldmægtigs egnethed til at udføre retslige opgaver, når den pågældende forlader skolen, efter at have hørt fuldmægtigen og efter at have indhentet en begrundet udtalelse fra direktøren på baggrund af rapporterne fra den regionale uddannelseskoordinator og direktøren for praktikcentret. Fuldmægtige, der er blevet erklæret egnede til at varetage hvervet som dommer, indleder derefter den afsluttende fase inden tiltrædelsen ved en domstol. Denne fase udgør forberedelsesfasen til de første opgaver.

Første udnævnelse

I forbindelse med den afsluttende egnetheds- og indstillingsprøve rangordnes fuldmægtigene efter fortjeneste. Det er på grundlag af denne rangordning, at den kommende dommer vælger sin første stilling fra en liste foreslået af justitsministeriet. Efter at have forberedt sig på de første opgaver tiltræder han/hun som dommer ved den pågældende ret. Vedkommende aflægger således ed som dommer. Udnævnelsen til den første stilling sker ved et dekret fra republikkens præsident efter udtalelse fra det øverste retsråd.

Ved afslutningen af deres grunduddannelse kan fuldmægtigene udnævnes til otte opgaveområder (med undtagelse af kandidater, der har bestået den supplerende udvælgelsesprøve, og som i første omgang kun må varetage hvervet som dommer eller viceanklager):

- dommer
- dommer i søgsmål vedrørende beskyttelse
- undersøgelsesdommer
- dommer ved ungdomsdomstole
- dommer med ansvar for straffuldbyrkelse
- stedfortræder for den offentlige anklager
- stedfortræder ved anklagemyndigheden
- dommer tilknyttet førstepræsidenten.

■ Sidste opdatering: 19/05/2026

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.